

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quib[us] no[n] d [...] dari corp[us] [christ]i. Quadrupl[ite]r sumit[ur]
eucharistia

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula RAYMUNDI

christi q̄ moratur cū iudeis. cur ergo hoc est q̄ iudei admittunt ab ecclia.
Respondeatur q̄ hoc sit ppter q̄ tuer causas. Prima causa est lex. q̄ lex fuit
prius data iudeis. sc̄ Doyli. Secunda causa ppter sanctos patres z ex eo q̄
christus nasci voluit ex iudeis. vñ Jobis. iiiij. Salus ex iudeis est. Tertia
causa est. q̄ iudei sperant adhuc vñ fieri in fide. vt habeat per beatū Job.
decimo caplo. Et siat viuus pastor z vñ ouile. Quarta causa est. q̄ oīs
christianus fidelis quādo videt iudeū detet recordari de passione christi.
q̄ pro nobis ab eis pepedit in ligno crucis z sua morte mortē nostram deſ
truxit. z vitā resurgentē reparauit. sicut habet in pſatione. Et hoc idē paſ
tet in his meritis. Lex. patres. extrema fides. mortatio christi. Quattuor
his causis pmittunturq̄ iudei. Item dī in littera q̄ xp̄s nō dī ministrat
riniſi. pſessiſ. Rō est. q̄ pſessio est signū pſitionis. vñ qui se humiliat ad
coſfessionē signū est maxime pſitionis. Unū pſitione ſic definiſtur. Et dolor
voluntarie ſumptus p̄ peccatis cū ppoſito pſitedi z omnia p̄tra dimittendi
Et hoc designatū est in Job. iiij. Ante h̄ comedā ſuſpiro. i. antec̄ accedaz
ad hoc venerabile ſacramētum ſuſpiro. i. de petis meis cōmissis pſitionis
nem facio. Item nota. peregrinis nō detet dari corpus xp̄i. Rō ē quia
forte eis fuit denegatū ab eō p̄ pres bytero. igitur nō delemus falce mitte
re in messem alteri. vt habeat in euāgelio. niſi hoc eſſet in articulo neceſſita
tis. ſic q̄ talis peregrinus eſt infirmus. z ipſe intātum diſtaret a ſuis par
tib⁹ q̄ poſſiſt ille eſt ipſum mori ante h̄ ad p̄tes eius gueniret. aunc licet p̄t
dari ſibi corpus christi. Item p̄ q̄ notandū. q̄ peregrinis p̄t dari corpus
christi ppter duas cās. Prima. ſi ē aliq̄s peregrinus volens ſe dare ſeu trāſ
ferre vltra mare versus hierusalē aut alii locū. illi nō dī denegari corpus
christi. Secunda cā eſt. ſi eſt aliq̄s domin⁹ voles inire bellū iustū iſti detet da
ri corpus xp̄i. Pro q̄ notandū. q̄ adueniſ detere dari corpus christi intel
ligit duplie. ter. Uno modo q̄ ſint infirmi. ſic detet eis dari corpus christi
Secundo modo q̄ nō ſint infirmi. ſic dī eis denegari corpus xp̄i. Item nota
autor dicit in littera. ſi vicinus alteri ville veneſit ad te z velit audiſſe miſ
ſam z ibidē cōmunicare nō detes eū admittere. z hoc duob⁹ modis. vel
ipſe facit hoc cā deuotionis. vel ex p̄emptu. p̄mū plebani. ſi p̄mo mō. tunc
dī admittere eū in auditōne miſſe. ſed nō in coſicatione. niſi hoc fiat ex spe
ſiaſi licetia ſuſplebani. Si cōdo mō. tūc nō dī admitti nec audiſſe miſſam
nec etiā cōlcare cūndē. ſed detet renittit ad ſuū p̄mū plebani. Item quiſ
cūnq̄ vult accedere ad hoc venerabile ſacramētum ad illū req̄ritur triple
vniſ. Primo requiriſ vniſ naturalis. z eſt iſta qua aia intellectua corpori
humano ſunt. ex illa vniſone fit hō aptus ad ſuſcipiendū hoc vene
rable ſacramētum. Secundo req̄ritur vniſ charitatis p̄ fidē. z illa vniſ facit ho
minē dignē ſumere ſpūaliter corpus xp̄i. Tercio req̄ritur vniſ q̄ contritō
nē. vt ho cognoscat p̄ fidem q̄ ibi ſit corp⁹ xp̄i. z illa vniſ facit ipm̄ dignē
ſumere corpus christi ſacramētaleriter z ſpūaliter. Item quo ſcendū. q̄
ſumptio corporis xp̄i eſt q̄druplex. Quidā ſumur hoc venerabile ſacra
mentū nec ſpūaliter nec ſacramētaleriter. vt ſi aliq̄s infidelis velit accedere
et nō credit ibi eſſe verū corpus xp̄i. ille nec ſumit ſacramētaleriter nec im p̄eſ
di ſi ſibi honore nec timore nec eſt pſellus. igit etiā nō ſumit ſpūaliter. Alij
ſunt qui ſumus ſacramētaleriter z in non ſpūaliter. q̄ in p̄co mortali acced

Folium XXIX

dunc. et quod illi credunt ibi esse verum corpus Christi. ergo suscipiunt sacramentum taliter. et quod in pectore mortali sunt non sumunt spiritualiter. Alij sunt qui suscipiunt spiritualiter et non sacramentaliter. ut sunt boni homines qui astant et audiunt missam illi percipiunt hoc spiritualiter quod sacerdos recipit sacramentaliter. Alij autem sunt qui suscipiunt sacramentaliter et spiritualiter simul. ut sunt boni homines existentes sine peccato mortali. isti capiunt corpus Christi spiritualiter et sacramentaliter. et in illis augetur gratia.

.i. iuuenibus infra decem annos exiles
Non pueris annos infra bis quinque matentes
.i. eucharistiā tales pueri mīdi
Des corpus domini omnis sunt corpore puri
suscipiat nesciūt se eis
Quid sumant tamen ignorant ergo prohibetur
sc̄ pueros punit horribilis
Excipe quos virginis sua mors. anni licet his sint
sacerdoti notū est
Octo. siue nouem vel septem cum tibi constat
sc̄ pueros .i. orōem dñicā puerorum honesta
Scire pater noster et eorum vita probata
fugit̄ supfluantes ciborum hūmōi vanitates
Potus et crapule. ludi. saltus inhibentur
sc̄ illi Christi nutriti
He vomitum faciant qui sunt hoc corpore pasti
sc̄ pueri vomere non possunt
Qui licet expuere Christum nequeant. tamen illud
habitaculum .i. cū exclusiōe oīm vanitatū
Hospitium castē seruetur quo fuit intus

Hic ponit tertium documentum. et est tale. quod pueris infra decem annos constitutis non debet ministrari corpus Christi. ne tales sumant illud nescientes quod ipsum sit. licet tales pueri sint mindi a pectus. nisi hoc esset in articulo mortis. tunc pueris septem octo vel nouem annorum corpus domini tribui posset. tñ sub ista cōditōe. si sciat orōem dñicam. s. pater noster et sint bone vite. tunc p̄t illis ministrari corpus Christi. illis int̄igedo quod se abstineat a portu supfluo et a cra pula. etiam ne tales pueri exerceat ludos et saltus cum alijs ne faciat vomitum et licet non possit expuere corpus Christi. tñ adhuc necessarium est quod hospitium corporis Christi mude seruet a vanitatibus sensuum. **S**ciendū quod rō littere est ista. Larens ysu rōnis non p̄t cognoscere causam et nobilitatem eucharistie sed pueri infra decem annos constituti carēt ysu rōis. et non possit cognoscere quod sumunt. et si sic tunc ipsis hoc sacramentū merito denegat. **S**ed diceres. si ista omnia cēnt vera tunc etiam corpus Christi est denegandum homib⁹ annosis. quod nemo vivit quod rōnem aliud iudicet in corpe Christi quam panē. ex quo. qui liber sentit ibi accedita panis. qui saporem habet ut panis. et colorēm ut panis. **E**tiam dicit br̄us Gregorius. quod fides non habet meritum ubi humana rati-